

Balsfjord kommune

Vedlegg til Budsjett 2018/ økonomiplan 2018-2021

Oversikt tiltakspakke 4/utredninger

Dokumentet følger budsjettbehandlingen slik:

Politisk behandling

	Sak nr	Dato
Formannskap	.../2017	16.11.2017
Offentlig ettersyn		20.11 – 5.12
Kommunestyret	.../2017	6.12.2017

3. november 2017

10.11.2017

Om rapporten/ oversiktstabell

Bakgrunnen for dokumentet er rådmannens budsjettforslag, innstillingens pkt 12, 2.setning, som lyder:

«Arbeide med videre omstillingstiltak med utredninger vedtas som vedlagte «oversikt tiltakspakke 4 /utredninger».

Nedenfor fremgår samlet oversikt over disse:

Oversikt tiltakspakke 4		Side
nr		
1	Arbeidet med "godt nok" videreføres	2
2	Reduksjon sykefravær: utrede treffsikre tiltak	2
3	Kartlegge og redusere antall abonnement og lisenser i hele organisasjon	2
4	Oversikt og forvaltning av inventar og utstyr	2
5	Effektivisering gjennom nye digitale løsninger	2
6	Gjennomgang av organisasjonsstruktur tekniske tjenester/BKT	2
7	Redusere antall m2 bygningsmasse/eiendom/anlegg	3
8	Reduksjon ikkelovpålagte oppgaver; brann og redning	3
9	Tilpasse forebyggende tjenester/aktivitetsnivå brann og redning	3
10	Gjennomgang av lokale særavtaler /funksjonsavtaler skoler	3
11	Leirskole Balsfjordskolen (helhetlig gjennomgang)	3
12	Spesialundervisning - utrede treffsikre tiltak	4
13	Sommerstengte barnehager	4
14	En enhetsleder Balsfjordbarnehagene	4
15	Gjennomgang av helse og omsorgstjenesten med mål om bedre tilpassede tjenester	4
16	Utrede tiltak for sysselsetting, aktivitetsplikt og integrering	4
17	Reduksjon fra 5 til 4 nattevakter på Balsfjord Bo-og Servicesenter	4
18	Kjøkkendrift ved institusjonene - kok & kjøll fra ett kjøkken	5
19	Omsorgslønn - nedjustering/endring timer	5
20	Ambulant miljøttjeneste- redusere bemanning	5
21	Psykisk helse- og rusteamet/tjenesten redusere bemanning	5
22	Sandbukt Aktivitetssenter -nytt flerbrukshus	5
23	BULA-huset- reduksjon aktivitetsnivå (forebyggende/lavterskeltilbud for ungdom)	5

Nedenfor er det gitt en kort beskrivelse av de enkelte tiltak.

1. Godt nok

Arbeidet med godt nok er implementert i organisasjonen, er forankret politisk, og anbefales videreført.

2. Reduksjon sykefravær

Balsfjord kommune har over tid hatt et forholdsvis høyt sykefravær, sett opp mot «forventet» fraværspersent som kommunesektoren ligger på/har som mål, rundt 7%. Foruten at sykefravær fører til tap av kompetanse når medarbeidere ikke er på jobb, medfører dette også et stort økonomisk tap for arbeidsgiver. Det har vært jobbet i flere år med å redusere fraværet, men det er fortsatt stabilt høyt. Intensivering av sykefraværarbeidet og det å finne nye og treffsikre tiltak/metoder, er det som må særlig settes i fokus framover. Tettere lederoppfølging, kartlegging av sykefraværet og det å ha oversikt over mønstre og sammenhenger i sykefraværet, vil gi kunnskap og avdekke utfordringer. Det skal videre i tiltaket arbeides med: Definere mål og måltall som viser hvor vi skal og som vil være god drahjelp i arbeidet. Aktivitetsplaner skal bl.a gjøre arbeidet synlig og er hjelp til å sikre fremdriften.

3. Kartlegge og redusere antall abonnement og lisenser i hele organisasjon

De ulike enhetene i Balsfjord kommune har mange abonnementer og lisenser. For å unngå at enhetene har abonnementer eller lisenser som ikke er i bruk eller som ikke er nødvendig, skal det kartlegges hva som finnes. Det må ut fra kartleggingen gjøres ei vurdering om hva enhetene kan klare seg uten og hva som er nødvendig for å gi påkrevd tjeneste.

4. Oversikt og forvaltning av inventar og utstyr

Kommunen har samlet sett en mengde inventar og utstyr. Noe har begrenset bruksområde fordi det er spesialutstyr og inventar som hører til de ulike tjenestene, mens inventar som møbler, kontorutstyr, datamaskiner, kopimaskiner, m.v er generisk materiell. Det må være et mål om å redusere innkjøp av generell inventar og utstyr, og heller gjenbruke det som kan føre evt nyanskaffelser. Det finnes ingen samlet oversikt i kommunen i dag. Dette tiltaket går derfor ut på å kartlegge inventar og utstyr som ikke er fagspesifikk. Etter kartlegging skal innholdet føres i en database - inventarregister. Ut fra dette skal det utarbeides prosedyre for forvaltning av inventar og utstyr. Formålet med basen er bl.a. å bidra til en bedre og mer samlet dokumentasjon av det som finnes i kommunen. I tillegg skal databasen legge til rette for en mer effektiv forvaltning.

5. Effektivisering gjennom nye digitale løsninger

Kommuner i hele landet jobber med effektivisering gjennom digitalisering. Balsfjord kommune ønsker å være i forkant av denne utviklingen og leter stadig etter løsninger som skal gi effektiviseringsgevinster. I 2018 er det behov for se på Balsfjord som digital kommune i et helhetsperspektiv. Bruken av digitale støttesystemer og digital samhandling med statlige organer, fylket og omkringliggende kommuner må vurderes. Videre nettbasert kommunikasjon med innbyggerne og nettbasert informasjonsdeling mellom ansatte. For å vurdere vår egen posisjon er det viktig å sammenligne oss med de kommuner som har kommet lengst innen digitalisering og lage en flerårig handlingsplan for å være sikker på at vi beveger oss mot målet om å være blant de beste på effektivisering gjennom digitalisering.

6. Gjennomgang av organisasjonsstruktur tekniske tjenester/BKT

Tekniske tjenester er en ressurskrevende del av enhver kommunes virksomhet. Det er derfor avgjørende at slike tjenester utføres på en effektiv måte. Både av økonomiske hensyn, men også

fordi tekniske tjenester er svært viktig for innbygges og næringslivets oppfattelse av Balsfjord kommune. BKT håndterer i dag i hovedsak vann, avløp og renovasjon. For å få mest mulig effektiv utnyttelse av kommunens tekniske ressurser er det behov for å se på dette i et helhetsperspektiv sammen med andre infrastrukturtiltak. Herunder byggforvaltning, vei og havn.

7. Redusere antall m2 bygningsmasse/eiendom/anlegg

Eiendom, bygg og anlegg er kostbart å administrere og drive for en kommune. Derfor er det viktig med en helhetlig gjennomgang av hva kommunen disponerer av areal og hvordan vi kan effektivisere arealbruken best mulig. Tiltaket vil vurdere om det er mulig å fortette tjenester og utnytte areal bedre. Videre om noe areal kan avhendes. Tiltaket vil også gjøre en vurdering i forhold til alle anlegg kommunen er involvert i driften av, og som det vil være formålstjenlig at andre overtar driften.

8. Reduksjon av ikke-lovpålagte oppgaver-brann og redningstjenester

Brannordningen dokumenterer kommunenes plikter til drift av brannvesenet i henhold til brann- og eksplosjonsvernloven og dimensjoneringsforskriften. Dette er ivaretatt i kommunen og oppgavene knyttet til lovpålagte oppgaver er tydelig. Det er imidlertid ikke alltid at omfanget tydelig fremgår. Her skal det fortløpende gjøres vurderinger i hvert enkelt tilfelle. Der det er «gråsoner» mellom lovpålegg og ikke lovpålagte oppgaver, skal det være ekstra bevissthet på å skille lovpålegg og ikke lovpålagte oppgaver. Dette er ment å være et kostnadsreducerende tiltak. I utredningen skal oppdragsporteføljen de siste 3 år synliggjøres og være med på å gi oversikt og avdekke evt utfordringer. Rutiner for rapportering av oppdrag skal inngå i dette.

9. Tilpasse forebyggende tjenester/aktivitetsnivå- brann og redningstjenester

Kommunen skal sørge for drift av brannvesenet som ivaretar også forebyggende oppgaver, i tillegg til beredskapsmessige oppgaver etter loven. Dette tiltaket kan kobles mot den forrige beskrivelsen. I dette tiltaket er det særlig nødvendig å finne riktig aktivitetsnivå på tjenesten som både oppfyller lovkrav og som reduserer driftsutgiftene. Tjenestene skal gis på en effektiv og sikker måte. I tiltaket skal det være gjennomgang av forebyggende tjenester og det skal gjøres en prioritering av pålagte oppdrag og oppdrag kommunen har gitt utover dette (det skal skaffes oversikt over omfang av tjenestevolum). Resultat etter kartlegging = kommunen får tilpassede forebyggende tjenester.

10. Gjennomgang av lokale særavtaler /funksjonsavtaler skoler

Dette gjelder spesielt for skolene i Balsfjord kommune. Det er fra flere år tilbake i tid inngått lokale særavtaler om ulike funksjoner i skolen. Skolen har endret seg og behovet for funksjoner er ikke statisk. Det gjøres da en gjennomgang av de ulike avtalene for å se om de tidligere avtalene kan sies opp eller gjøres om til å gjelde for et skoleår. Da vil skolene kunne vurdere hvilke funksjoner de trenger ut i fra skoleårets behov. Det kan også være andre enheter som har særavtaler/funksjonsavtaler som også behøver en gjennomgang, for å se om behovet for slike avtaler fremdeles er til stedet.

11. Leirskole Balsfjordskolen (helhetlig gjennomgang)

Det gjøres en helhetlig gjennomgang av leirskole-tilbudet i Balsfjordskolen. Det er ulik praksis på skolene, noen drar på leirskole mens andre reiser på klasseset. Deler av utgiften dekkes av kommunen.

12. Spesialundervisning - utrede treffsikre tiltak

Andelen elever i Balsfjord kommune som får spesialundervisning har over år vært høyere enn nasjonalt gjennomsnitt. Skolene har arbeidet med å bevisstgjøre hva som er tilpasset undervisning og hva som er spesialundervisning. I tillegg har det vært god dialog med sakkyndige i PPT. Det har medført noe nedgang i spesialundervisningen, men andelen er fremdeles høy. Det skal derfor utredes treffsikre tiltak som reduserer andelen spesialundervisning i Balsfjordskolen.

13. Sommerstengte barnehager

I løpet av sommeren er det mange foresatte som melder behov for å ha et barnehage tilbud i ferien. Erfaringsmessig vises det at svært mange barn ikke kommer i barnehagen selv om de er satt opp at de skal komme. Det medfører ekstra vikarutgifter for den enkelte barnehage. Det skal også ses på muligheten for å gi barnehage tilbud kun i en barnehage om sommeren.

14. En enhetsleder Balsfjordbarnehagene

Flere andre kommuner i nærområdet har ei organisering der de har en enhetsleder for barnehage, og fagledere/styrere i flere barnehager som utøver styrerrollen. Det medfører at styrere kan bruke mer av tiden til fagspesifikke oppgaver. Det vil også medføre en reduksjon i antall enhetsledere.

15. Gjennomgang av helse og omsorgstjenesten med mål om bedre tilpassede tjenester

Det er pågående arbeid med SWOT analyse innen omsorgstjenestene, dette for å kartlegge mulige endringer i oppgavefordeling. Det må utredes om kvalitet på saksbehandling innen tjenester som ytes i hht Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester er sikret en god saksbehandling. I tillegg om det er alternative organisasjons former som gir en godt tilrettelagt tjeneste som er tilpasset den enkelte bruker. Utgreningen må hensyn ta de nasjonale føringer og satsinger, dette i forhold til dagens tjenestenivå. Samt belyse resultat av samhandlingsreformens implementeringer både innen helse og omsorg.

Det utredes også drift av legetjenesten som innbefatter interkommunale løsninger utover dagens inngåtte avtaler og ordninger.

16. Utrede tiltak for sysselsetting, aktivitetsplikt og integrering

Balsfjord kommune har bosatt flyktninger som nå er ferdig med introduksjonsprogrammet. De er arbeidssøkere og noen er kommet i arbeid. I det videre må det utredes videre samarbeid med både kommunale tjenesteenheter, NAV og private aktører. Arbeidslivet er en god arena for et vellykket integreringsarbeid.

Arbeidsinnvandrere som over kortere eller lengere tid er arbeidsledig fremkommer også i de måleparametere som fremlegges.

Det gjelder også å fastsette en plan for aktivitetsplikten for mottakere av økonomisk sosialhjelp. Et samarbeid med NAV kommunale tjenesteenheter hvor det blir meningsfylt aktivitet for sosialhjelpsmottakere og hvor de deltar i å løse arbeidsoppgaver for kommunen.

17. Reduksjon fra 5 til 4 nattevakter på Balsfjord Bo-og Servicesenter

Det ble i 2016 opprettet en 5 nattevaktstilling på BBS. Man har gjort seg noen erfaringer som må videre utredes til permanent reduksjon, men med mulighet til å ha buffer til ekstra bemanning ved

særskilte behov som oppstår. Natt tjeneste ytes til 5 avdelinger i institusjonen, samt enkelte av beboerne i omsorgsboligene. Velferdsteknologiske løsninger må utredes videre, dette for å ivareta sikkerhetsmessige hensyn til både beboere i leilighetene og leietakere i omsorgsboligen. Kunnskap og kompetanse innen velferdsteknologi skal være et prioritert område generelt i helse og omsorgstjenestene.

18. Kjøkkendrift ved institusjonene - kok & kjøler fra ett kjøkken

Det har vært sett på muligheten for å produsere varm mat ved ett kjøkken i kommunen. Ansatte har vært på besøk i andre kommuner hvor dette praktiseres. Ut fra erfaringer gjort der, finner en å anbefale å gå videre med denne utredningen. Erfaringsmessig kreves det nyinvestering av utstyr, men gir økonomisk gevinst i fht redusert antall ansatte og driftsutgifter.

19. Omsorgslønn - nedjustering/endring timer

Omsorgslønn ytes til innbyggere i ulike aldersgrupper, målgruppen er personer som yter omsorg uten at de har omsorgsplikt, samt foreldre med omsorgsoppgaver for mindreårige med tyngende omsorgsbehov.

Nr 20 og 21- Ambulant miljøarbeidertjeneste, psykisk helse- og rusteam – redusert bemanning

Dette tiltaket er en videreføring av midlertidig tiltak som er utredet i 2017, samt et av elementene i SWOT analysen med gjennomgang i hht punkt 15 i tiltakspakke 4.

22. Sandbukta Aktivitetssenter -nytt flerbrukshus

Dagens lokaliteter på Sandbukta har bygningsmessige utfordringer, med det som bakgrunn må det vurderes mulighet til å ta i bruk Fuglelia barnehage. Et konsept som skal inneholde flere aktiviteter og utvikles til et flerbrukshus hvor bl a resultat og erfaringer fra prosjekt Metro kan implementeres. Det skal i utredningen vektlegges bedrift i bedriften Balsfjord kommune. Se på muligheter til å utvide småjobb sentralen, drift av kantine, levering av andre aktuelle tjenester som f.eks vask av leiebiler, rydde snø, dette vil gi potensiale for inntjening og sannsynligvis selvfinansiering av noen elementer. I utredningen skal det også ses på samordning av tilbud gitt fra BULA huset, det vil da være mulig å frigjøre attraktivt areal til videreutvikling.

23. BULA-huset- reduksjon aktivitetsnivå (forebyggende/lavterskeltilbud for ungdom)

Utredningen må ses i sammenheng med tiltak 22, samt som et element i tiltak 15. Utrede konsekvenser ved reduksjon av åpningstid fra to til en kveld pr uke. Samt hvordan videreføre ekstraordinære tiltak i sommerhalvåret. Dette gjelder i fht bruk av ekstraordinære tilskudd